

Spis treści

Andrzej Bukowski, Marcin Lubaś, Jacek Nowak	
<i>Wprowadzenie</i>	7

Część pierwsza: Transnacionalizm, globalizacja, miejsce

Marcin Lubaś	
<i>Przestrzenne skale odtwarzania miejsca. Analiza społecznej organizacji przestrzeni w zachodniej Macedonii</i>	41
Dariusz Niedźwiedzki	
<i>Przestrzeń społeczna i tożsamość migrantów wahadłowych. Polacy w Belgii</i>	71

Część druga: Władza

Andrzej Bukowski	
<i>Erozja społeczno-kulturowego związku wspólnoty etnicznej z zamieszkanym przez nią terytorium. Przypadek Zakopanego</i>	87
Kinga Sekerdej, Agnieszka Pasieka	
<i>„Bogu, co boskie, cesarzowi, co cesarskie. A co ludziom?”. Negocjowanie przestrzeni w Licheniu</i>	119
Paweł Rojek	
<i>Zagadka stylu huculskiego. Wynajdywanie tradycji i deficyt instytucjonalny Jaremczy</i>	133

Część trzecia: Etniczność

Jacek Nowak	
<i>Praktyki przestrzenne Rusinów i Huculów. Odbudowywanie miejsc etnicznych</i>	157
Ewa Kopczyńska	
<i>Udomawianie przestrzeni. Dynamika tożsamości miejsca na Ziemiach Zachodnich</i>	187
Katarzyna Warmińska	
<i>O roli przestrzeni i miejsca w tatarskiej etniczności</i>	203
Mariola Flis	
<i>Posłowie: Tworzenie i uobecnianie znaczeń</i>	223

Praca krakowskich antropologów i socjologów jest poświęcona procesom uspołeczniania miejsc, a więc owych szczególnych form, jakie ludzie nadają przestrzeni, w której żyją i działają. W niniejszym tomie Autorzy podejmują polemikę z dwiema tradycjami badania społecznych procesów uspołeczniania przestrzeni.

Pierwsza wiąże się z pojmowaniem miejsca jako tego, co lokalne, geograficznie usytuowane i bezpośrednio doświadczane. Zdaniem twórców prezentowanego tomu, miejsca nie należy utożsamiać z lokalnością. Miejsce nie musi być obszarem zamkniętym, mającym wyraźne i trwałe granice. Lokalność odnosi się do relacji, działań i treści społeczno-kulturowych występujących w niewielkiej skali przestrzennej. Natomiast miejsce jest społeczną organizacją przestrzeni realizowaną poprzez działania oraz relacje istniejące i rozgrywające się w różnych przestrzeniach społecznych, nie tylko małej skali.

Druga tradycja każe ową wieloskalarność procesów i oddziaływań łączyć jedynie z wielkimi skupiskami ludności: metropoliami i dużymi ośrodkami miejskimi, które niejako z definicji pełnią rolę węzłów w sieci oddziaływań globalnych, regionalnych czy lokalnych. Prezentowane w niniejszym tomie studia terenowe – zrealizowane w Polsce, Słowacji, Macedonii, Belgii i na Ukrainie, z daleka od wielkich miast, na tzw. prowincji – zaprzeczają tej tezie. Także ludzie żyjący w małych ośrodkach doświadczają multiskalarności rzeczywistości społecznej i są zmuszeni konstruować swoje miejsca, negocjując pomiędzy oddziaływaniami i wpływami różnych skal przestrzennych oraz zakresów instytucjonalnych.